

Čís. 12501.

Předpokladem vyloučení člena z družstva pro porušení předpisu stanov tím, že jednal proti zájmům družstva, jest zavinění člena.

Nelze mluvit o takovém zavinění člena družstva, podal-li odpor proti stavbě družstva, háje jen práva svá a své manželky.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1933, Rv II 909/31.)

Valná hromada žalovaného družstva vyloučila žalobce z družstva, opírajíc se o předpis § 8, druhý odstavec, stanov, podle něhož každý člen jest povinen nejednati proti zájmům družstva a jeho usnesením, kterýžto předpis prý porušil žalobce tím, že podal odpor proti udělení stavebního povolení pro přístavbu kanceláře a skladiště družstva. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na družstvu, by bylo určeno, že vyloučení žalobce ze žalovaného družstva neodpovídá stanovám a že žalobce jest i nadále členem žalovaného družstva. **Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.**

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dovolání, jež napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů čís. 3 a 4 § 503 c. ř. s., nelze upříti oprávnění, neboť nutno přisvědčiti dovolateli, že odvolací soud neposoudil věc po právní stránce správně, dospěv k úsudku, že stačilo pro vyloučení dovolatele ze žalovaného družstva, že bylo zjištěno, že jednal objektivně proti zájmům družstva, aniž bylo zapotřebí zkoumati, zda mu lze také přičítati vinu čili nic. Při povaze takového opatření jako trestu a vzhledem na závažné důsledky s tím spojené jest podle všeobecných právních zásad míti za to, že předpokladem takového opatření jest zavinění člena, jenž má býti vyloučen ze společenstva z toho důvodu, že jednal proti zájmům společenstva. Jak již soud první stolice správně rozpoznal, nelze však mluvit o takovém zavinění na straně dovolatelově. Žalované družstvo mu vytýká, že svým odporem proti udělení stavebního povolení pro přístavbu kanceláře a skladiště způsobil, že nutná přístavba tato byla asi o rok zdržována, čímž žalované družstvo utrpělo velkou škodu. K ostatním výtkám se žalované družstvo v opravném řízení již nevrátilo. Jak vyplývá ze stavebních spisů, založil dovolatel svůj odpor proti udělení stavebního povolení na tom, že jemu a jeho manželce přísluší na pozemcích žalovaného družstva právo na stezku a vozovou cestu, jež přístavbou jest dotčeno, a že jest také ohrožena volná doprava před jejich skladištěm. Netřeba zjistiti, zda dovolateli a jeho manželce skutečně přísluší ono právo stezky a vozové cesty, neboť jedině rozhodné jest, zda dovolatel se mohl poctivě domnívati, že mu přísluší, když je uplatňoval v odporu. To mu však nelze upříti, neboť

různá smluvní ustanovení, týkající se tohoto práva, postrádají žádoucí jasnosti, a nelze přehlížeti, že žalované družstvo uzavřelo konečně s dovolatelem dohodu ze dne 16. června 1930, v níž toto právo alespoň částečně uznalo. Pokud se týče otázky volné dopravy před skladištěm dovolatele a jeho manželky, nelze tvrditi, že šlo výhradně o zájmy veřejnoprávní, jichž ochrana nenáležela dovolateli, nýbrž především o jejich zájmy soukromoprávní. Účelem odporu dovolatelova proti stavebnímu povolení bylo tudíž hájení jeho práv a práv jeho manželky. Nelze proto tvrditi, že šlo o čin protiprávní anebo o jednání příčící se dobrým mravům, a vznikla-li z toho žalovanému družstvu újma, neodpovídá za to dovolatel (§ 1305 obč. zák.). Nehledíc k tomu, nebyla tvrzená újma zjištěna a právem vytyká dovolatel napadenému rozsudku, že předpoklad odvolacího soudu, že soud prvé stolice má za zjištěnu tuto újmu, odporuje spisům, neboť takové zjištění se nestalo. Že poškození žalovaného družstva bylo patrně účelem výkonu dovolatelova práva, nebylo zjištěno. Neodpovídá-li však dovolatel za případnou újmu, vzniklou žalovanému družstvu z jeho odporu proti stavebnímu povolení, nebylo družstvo oprávněno vyloučiti dovolatele z družstva.

Čís. 12502.

Předpisy §§ 140 a 252 ex. ř., podle nichž smí příslušenství nemovitosti, které se na ní nalézají, býti vzato do exekuce jen s nemovitostí, jsou předpisy velícími. Jsou-li svrsky příslušenstvím dražené nemovitosti, musí býti současně draženy s nemovitostí jako její příslušenství, třebaže vymáhající věřitel navrhl ohledně nich zrušení exekuce.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1933, R I 126/33.)

Soud prvé stolice vydal k návrhu zástavních věřitelů usnesení, jímž prohlásil, že příslušenství truhlářského závodu povinné strany, strojní zařízení, bude prodáváno s nemovitostmi, zapsanými jako jejich příslušenství podle § 297 obč. zák. Důvody: Stroje, o něž jde, jsou v dílně povinné strany a jsou s nemovitostí pevně spojeny. Poněvadž v pozemkové knize není poznamenáno ke strojům právo vlastnické pro třetí osobu, jsou tyto stroje příslušenstvím nemovitosti (§ 10 třetí dílčí novely k obč. zák.) a jest je prodati s nemovitostí. Rekursní soud k rekursu Václava S-a, jenž tvrdil k zařízení truhlářského závodu vlastnické právo, vyloučil zařízení truhlářského závodu z exekuce na nemovitosti. Důvody: Názor prvního soudu není správný, poněvadž se rozhodnutí o tom, zda jde o příslušenství, stalo na nedostatečném podkladě, ano nebylo hleděno k všeobecným zásadám § 294 a 297 obč. zák., které nebyly změněny předpisem § 297 a) obč. zák., podle nichž vlastnosti příslušenství může nabýti jen stroj, který byl v podniku postaven vlastníkem, ač z podání zřejmo, že Václav S. tvrdil výhradné vlastnictví k uvedeným předmětům. Vzhledem k tomu šlo by o sporné okolnosti skutkové a měl býti proto Václav S. správně